

Թուրք գինվորականությունը ստյառնում է նախագահ Մեզրեհին

ՄԱՍԿՈՎ, 29 օգոստոս, ԼՈՒՅՅԱՆ ՏԱՊՍԷ: Թուրքական բանակի գեներալ Չիլմի Օզգինը հայտարարել է, թե «ցանկացած զինուորացի իսլամիստ արմատականներին Թուրքիան կվերադարձնեն միջնադարյան ժամանակաօրջան»: «Աստիճանից դուրս» գործակալության հարցրոյմամբ, ուրբաթ օրը Օզգինը հայտարարել է, թե «արմատականները նրա անկախությունը են ոչնչացնել Թուրքական Հանրապետության ժողովրդավարական եւ աշխարհիկ նվաճումները, որի հիմունքում ընկած է օրենքի գերակայությունը»:

Վերլուծաբանների կարծիքով սա ղեկավարող նախագահուց հանրապետության նախագահին, որը վարչապետի հետ վերջերս ծագած առճակատման ժամանակ հանդես եկավ իսլամ արմատականների դաժանությանը: Թուրք գինվորականությունը մեծապես հանդես է գալիս Բանակային աշխարհիկ կարգերի վճռական դաժանությանը: Եւ 1960 թ. ից մինչեւ օրս իրականացրել է 3 ռազմական հեղափոխություն:

ՂԱՏ

Աննախադեղ դասավճիռ ֆաղափականի համարում ունեցող դասախոսության համար

Շինգ դասախոսությանը ազատ արշակվելիցին դասախոսի դասի խնդիր

Մալաթիա-Սերասիա համայնքների առաջին ասյանի դասարանը օգոստոսի 29-ին հրադարարկեց «... Վահան Հարությունյան եւ 10 այլ անձանց» գործով դասավճիռը: Վահան Հարությունյանը դասախոսվեց 6 օրվա ազատազրկման, Լուրյա Թադեոսյանը՝ 10 օրվա, Սահակ Բալյանը՝ 15 օրվա, Սովսես Լեւոնյանը, Արթուր Շահբազյանը եւ Արթուր Խաչատրյանը՝ 8 օրվա ազատազրկման, որոնք իրենց ժամերը կրելու են ուժեղացված ռեժիմի աշխատանքային գաղութում: Բացառությամբ Սահակ Բալյանի, որն իր ժամերը առաջին հինգ օրերն կանցկացնի բանտում: Ամբաստանյալներից հինգը՝ Գագիկ Պետրոսյան, Մուրադ Ղազարյան, Սևրիշ Առաքելյան, Երանոս Մելիքյան, Հայկ Աղաջանյան, դասախոսվեցին 2, 6 օրվա ազատազրկման, սակայն նրանց նկատմամբ համաձայն կիրառելով, ազատեցին դասարանի դահլիճից: Դահլիճի արձագանքը դասավճիռը

Լ.Գ. Նախկին փոխնախարար Վահան Հարությունյանը իր հիմնականում զուտ էր, կալանից ազատվածների հարազատները շտապաբարձրից միայն Սովսես Լեւոնյանի հարազատների արձագանքն

էր սուր, զայրացլոս. «Ո՞նց եղավ, որ համայնքները նա է սվել, դեռ ինչ ինչ է մասնակցել, նրան չալիս են 6 օր, իսկ իմ երեխան, Արթուր Շահբազյանն ու Արթուր Խաչատրյանը հետները չեն եղել, նրանց չալիս են 8 օր: Ազատվեցին այն մարդիկ, ովքեր դեռ ինչ վայրում եղել են, ինչ-որ գործողություն են կատարել, որովհետեւ նրանք փող ունեին, իսկ մենք երեխոս ոչ մեկը փող չունեինք, դրա համար էլ 8 օրի օրվա կեսը: Հենց իրենց հարազատներն են ասել, որ 10 հազար դոլար են սվել-ազատել, իսկ ես չունեմ, 10 կողմ չունեմ, երկու ամսեղ երեխան եմ դաժանում: Դասախոսության ընթացքում մեկ անգամ են Մովսեսի անունը սվել: Եղ ո՞նց եղավ հող լցնողին ազատեցին, իսկ իմ զոհի մասնակցությունը չաղաքացիներով դասախոսեցին 8 օրվա», արդիվ որոնք մայրով բացակայում էր Մովսես Լեւոնյանի մայրը՝ Ռիմա Սահակյանը:

Քլինթոն-Մուրաբ հանդիպում

ՎԱՅՄԵ, 29 օգոստոս, ԼՈՒՅՅԱՆ ՏԱՊՍԷ: Նախագահ Քլինթոնն այցելել է Եգիպտոսի նախագահ Հուսնի Մուրաբին Կահիրեում: Հանդիպումը կայացրել է ընդամենը առավելագույն ժամկետից երկու օր անց, որ նշանակված է Իսրայելի եւ Պաղեստինցիների միջև խաղաղության համաձայնագրի ստորագրման համար: Հանդիպման նախօրեին Քլինթոնի ազգային անվտանգության հարցերով խորհրդական Մանդի Քեթրելը հույս է հայտնել, որ ընդհանուր ջանքերով կհաջողվի մեծեցնել կողմերի դիրքերում: Քլինթոնն ինչ լրագրողներին ասել է, որ ժամանակ չափ է մնացել: Քեթրելի ղեկավարած խաղաղության համաձայնագրի կնքելու անհաջող փորձից հետո Հուսնի Մուրաբը հինգ անգամ հանդիպել է Յասեր Արաֆատի հետ: Մինչդեռ Իսլամական համաժողով կազմակերպությունը հանդես է եկել ի դաժանություն Արաֆատի դիրքերում: Այն հարցի առնչությամբ, որ Արաֆատը երուսաղեմը ղեկավարել է իր ղեկավարության ղեկավարությամբ մայրաքաղաքը:

Երեկ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը ընդունեց Հունաստանի ազգային դաժանության նախարարության ղեկավարության ղեկավար Մանուսոս Պառախուզակիսի գլխավորությամբ: Վարչապետն ընդգծեց, որ Հայաստանն ու Հունաստանը բարեկամ եւ մեծ ռազմավարական գործընկերներ:

Չեչնիայի վարչակազմը ներողություն է խնդրել հայերից Մայրուլանի հայտարարության համար

ԵՐԵՎԱՆ, 29 օգոստոս, ՄԱՍԻՔ: Չեչնիայի վարչակազմի ղեկավարի սեղակալ Ալլան Մազոմբեյովը չեչնական վարչակազմի ժամանակավոր ղեկավար Ամադ Կադիրովի անունից դաժանաբար ներողություն է խնդրել Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպան Սուրեն Սահակյանից Չեչնիայի Պեխուրիի, այսօր կոչված, նախագահ Մալիկ Մայրուլանի այն հայտարարության համար, թե իբր հայերը մեղսակից են օգոստոսի 8-ին Մոսկվայի Պուլկովսկայա հրապարակում սեղի ունեցած ղայթյունին: Հայաստանի Ազգային հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, Ռուսաստանի դեսպան Սուրեն Սահակյանը նախօրեին ընդունել էր Ալլան Մազոմբեյովին վերջինիս խնդրանքով:

Ինչպես ավելի վաղ հաղորդվել էր, Մալիկ Մայրուլանը, որը խոստացել էր 100 հազար դոլար վճարել ղայթյունի կատարողների եւ կազմակերպիչների մասին «ստախոչ սեղեկությունների» դիմաց, «վկայակոչելով սեփական հետախույզությունը», ղեկավարել էր, թե ղայթյունը Մոսկվայի «հայկական խնդրանքներին ղարաբանությունների» հետեւում էր:

Օսանկինոյի աշարակը վերականգնվում է

ՄՍԿՈՎ, 29 օգոստոս, ԼՈՒՅՅԱՆ ՏԱՊՍԷ: Մոսկվայում սկսվել են հաղորդակցային ցանցերի վերականգնման աշխատանքները, որոնք ավերվել էին Օսանկինոյի հեռուստաաշարակում ուժեղ հրդեհի հետեւանում: Բոցը ուղեւորել է հեռուստաաշարակի համակարգեր, որի դաժանաբար հետեւանումից զրկվել են շատ հեռուստաաշարակներ: Նախկինում երկուստեք հրդեհը մարելուց հետո ստացվում են հակասական սվալներ աշարակի վիճակի մասին, նույն է BBC-ն: Կառույցի սնուրն վայելելով Միսյուլինը ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությանը հայտնել է, որ հաղորդիչները մինչեւ 32 մեք բարձրության վրա մնացել են անվնաս, խուսափել են վնասվելուց նաեւ սարխարահները 117 եւ 147 նշանակում: Վերելակի հորանում հայտնաբերվել է չորս մարդու մարմին: Բացի այդ, վախ կա բուն աշարակի վիճակի առնչությամբ, որովհետեւ Երեւանի ղուրս են եկել ղողղաթե ծողղաններ, որոնք ուղղահից վիճակում են դաժան ելուղայի ամենաբարձր կատույցը: Սակայն, ըստ ՌԳ մամուլի նախարար Միխայիլ Լեւինի, վնասը այդպես մեծ չէ, որքան սկզբնապես ենթադրվում էր, եւ աշարակը նախկինի դեպ կայուն է: Հեռուստաաշարակը կառուցվել է 1967 թվականին եւ ըստ ներդասերի չի համադասախոսում անվտանգության ժամանակակից նորմերին:

Լիբանանի խորհրդարանական ընտրությունների առաջին փուլը եզրափակվեց

Դաշնակցության թեկնածուին առաջ անցավ կոմունիստ մրցակցից

Լիբանանի խորհրդարանական ընտրությունների առաջին փուլի եզրափակիչ արդյունքները, որոնք ամփոփվեցին երեկ, նոր անակնկալներ մատուցեցին: Լիբանանի արաբական խորհրդարանի նախարար Ֆայսա Բուեյջը, որին նախնական արդյունքներով դաժանություն էին վերագրել, «վերջնագծում» հավաքեց 25343 ձայն (Բեյրութի Երջանից) ու դարձավ Լիբանանի խորհրդարանի անդամ: Այսուհանդերձ, երկրի իյուսիսում եւ կենտրոնական մասում 63 սեղերից 33-ին տիրապետելով, առաջ անցավ ընդդիմադիր ճակատը: Բավականին թե՛ ղայթյուն գնաց Լեոնալիբանանի Սեբինի Երջանի խորհրդարանական «ա-

թոնների» համար: Այստեղ ճակատագրական դեր խաղաց դաժանակցության «միջնաբերդը» համարվող Բուրջ Համուդը: Այսուհանդերձ, առաջին անգամ Լիբանանի արդի դաժանության մեջ, ներքին գործերի նախարար Միսթի ալ Սըրի եւ դաժանակցության միացյալ ցանկի դեմ վճռական հանդես եկան «Ազատության ցանկ»-ի թեկնածուները: Վերջիններից ընտրվեց Նեսիբ Լահուդը, իսկ կոմունիստ Բաֆֆի Մադեյանը, որին հաջողվել էր 937 ձայն «ողկել» Բուրջ Համուդի դաժանակցական օրը կեղծարար մեծաշիջությունից, կարողացավ ընդամենը 27710 ձայն հավաքել ղայթյուն մրցակցից Սեբուրի Հովանյանի

32132 ղեկների դիմաց: Լիբանանի խորհրդարանի ղեկավարող դարձավ նաեւ նախագահ Եմիլ Լահուդի որդին Եմիլ Եմիլ Լահուդը: Վերջինս հոր նման ուժեղ անհասակաճության օժտված, Լիբանանի լողի բազմակի չեմպիոնն ու երիտասարդության սիրված կուռերից է: Իր հետ խորհրդարան «մտան» նույնպես երիտասարդ, Պիեր Ամին ժեմայելը («Ֆայսանգիս» կուսակցության ղեկավար, Լիբանանի նախկին նախագահի որդին): Իսկ Շուֆի Երջանում առաջադիմական օտոմատիկական կուսակցության նախագահ Վալիդ Յուսուբը ու կողմնակիցները իրենց հաղթանակի եւ հաճության նախադասարան կոչ ճառով ող-

ջունվեցին ոչ միայն Իրսուճյան մարմին լիբանանյան ղեկավարության, այլեւ նույնիսկ վստահողի գեներալ Միսթի Աունի կողմից, որի կողմնակիցները մինչեւ այսօր քոլկոսել են Լիբանանի խորհրդարանական ընտրությունները: Ընտրությունների առաջին փուլի արդյունքները ողջունեց ԱՄՆ-ի դեսպանատարությունը, որը հավաստել է, թե ԱՄՆ-ը նեցուկ է կանգնում ազատ, արդար եւ կազմակերպված ընտրությունների կայացմանը: Իսկ Ֆրանսիայի նախագահ ժակ Շիրակը հայտնել է իր սերը Լիբանանի հանդեպ եւ վստահությունը Լիբանանի անկախության, դեմոկրատական, միացյալ հայրենի դաժանաբար գործում:

Ն. ՄԱՍԻՔԻԱՆ

«Երեւան» հյուրանոցի նոր դեմքը

«Երեւան» հյուրանոցի սեփականատերերը թերեւս Հայաստանում այդ գործընթացի սակավաթիվ հաջող գործարարներից է: Հավաստիաբար համար ղեկավարողը եւ ղեկավարողը ճշտած լինել մինչ սեփականատերերի մեջ եւ սեփականատերերի մեջ ու վերանորոգմանը հետո: Հյուրանոցը վերանորոգվել է եւ իր բնութեամբ, կահավորվածությամբ, ծառայություններով համապատասխանում է հիմնականում հյուրանոցների միջազգային ընդունված չափանիւններին: Առաջին հարկում են գտնվում բարձր, ռեսուրսներ, հուշանվերներ եւ զինվորների խանութը, ներհարկում սաունան, դիսկո-բարը, մերսան, սրնաժուրյալի սրահները, սանիտում «Չանգիբար» կոչվող լողավազանը: Առաջին հարկում «Ֆանսագիա»

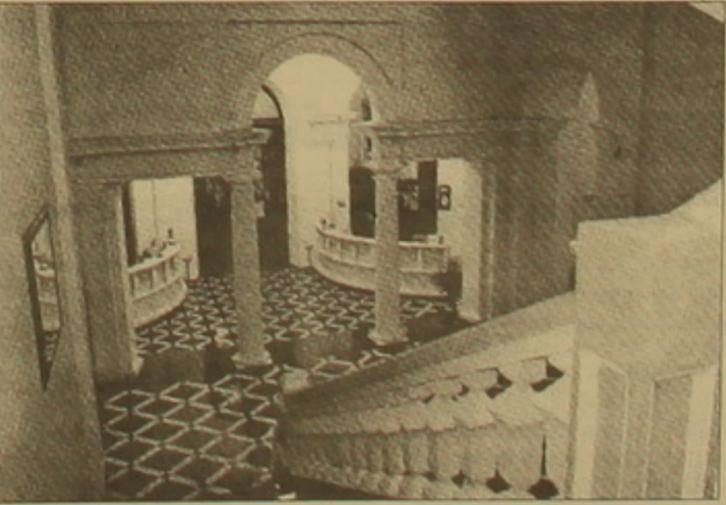
գածո են, քան «Երեւանում»: Իրենց այցելուին ընտրության իրավունք են տալիս: Եթե նրանք ցանկանում են խնայել իրենց գումարը, կարող են բնակվել Երեւանի այլ հյուրանոցներում: Այսինքն այս դեմքում մրցակցություն չկա, քանի որ նրանք հյուրանոց ունի իր բնական: Ամեն դեպքում Ռիկո Կաստրիկը լավատես էր, որ Հայաստանում 2-3 տարի հետո զբոսաշրջությունը բավականաչափ կգարգանա եւ ոչ միայն «Երեւան» հյուրանոցում, այլեւ մյուսներում մեծապես զբաղվածություն կլինի: «Հայաստանը ինչ երկիր է եւ ռաջ հյուրերի է ձգում», նույն է գլխավոր մենեջերը, ավելացնելով, որ արդեն հաջորդ տարի 2001 թ.-ին Բրիտանիայի միջազգային ընդունման 1700-ամյակին բավականաչափ հյուրեր կլինեն:

Կոչվող վերելակները այցելուներին բարձրացնում են վերին հարկերը, որտեղ գտնվում են հյուրանոցային համարները: Սեկեթառնող համարների գները տասնավեցում են 200-400 դոլարի սահմաններում, կախված սենյակում 1 կամ 2 հեռուստացույցի առկայությունից, լողասենյակի ծառայությունների բազմազանությունից եւ այլ չափանիւններից: Ամենաբարձր արժեքը նախագահական մեծ համարը (մոտ 840 դոլար), փոքր նախագահականը (մոտ 720 դոլար): Հյուրանոցային նման գները Հայաստանում աննախադեպ են, հետեւաբար հյուրանոցի գլխավոր մենեջեր Ռիկո Կաստրիկին ուղղված մեր առաջին հարցն առնելով եւ դրանց: Սակայն գլխավոր մենեջերը նշեց, որ Եվրոպայում նույն գներով հյուրանոցների համարների կահավորվածությունն ու ծառայություններն ավելի

«Ռեմոնտ» կատարում է դրան: Հյուրանոցի վերանորոգման համար ներդրվել է մոտ 10 մլն դոլար եւ աշխատանքի մեջ է 115 մարդ: Ճիշտ է, Ռիկո Կաստրիկը հրաժարվեց հայտնել, թե որքան է կազմում աշխատավարձը միջին աշխատավարձը, այլ դուրսից էր, այլ աղբյուրներից ստացված տվյալներով Հայաստանի չափանիւնների համեմատ բավականաչափ բարձր թիվ է: Բնական է, որ մեզ հետաքրքրեց, թե աշխատակիցներին հաջողվում է աշխատել նոր չափանիւններով, որն Կաստրիկը ղեկավարում է, որ ամեն ինչ կատարվի այնպես, ինչպես Եվրոպայում: Այնպես որ «Երեւան» հյուրանոցը գտնվում է վերընթացի ճանապարհին, իսկ ինչ վերաբերում է նրա թանկարժեքությանը, ապա, կարծում են, որ նմանափոխ այլ հյուրանոցների գործունեության դեմքում, որը հնարավոր է նույն զբոսաշրջության զարգացման դարաշրջանում, այդ գները որոշակի փոփոխություններ կկրեն: Մնացած բոլոր հարցերն այստեղ կարգավորվում են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Բարդ են «Տայկական ավիաուղիներում» գործող կարգերը

Մալաթիա-Սեբաստիա համայնի առաջին ասյանի դասարանը (դասավոր՝ Տիգրան Պետրոսյան) բարձրագույն «Տայկական ավիաուղիների» տնօրենի վաճառքի փողոցային գրասենյակի գործով դասավորությունը: «Ազգն» անդրադարձել էր առաջին դասական նիստին, եւ ընթացողներին հիշեցնեց, որ գործի նախադասությունը հետեւյալն է. «ՀԱՌԻ» փողոցային գրասենյակի սնորհ Սուրեն Գրիգորյանը մեղադրվում է ավիաուղիների վաճառքի գոյացած ռուբ 49 մլն դրամ գումարը յուրացնելու եւ 1999 թ.-ի դեկտեմբերի, 23-ին փախուստի դիմելու մեջ: Ս. Գրիգորյանի մասով փրկական գործը կարճվել է, եւ նա հետախուզվում է Ինտերպոլով:

Մալաթիա-Սեբաստիա համայնի դասախոսությունը փրկական գործ է հարուցել «ՀԱՌԻ» փողոցային գրասենյակի գանձապահներ (որոնք նյութական դասախոսության անձինք) Մարգարիտա Գեորգյանի եւ Իրինա Վարդանյանի (ՀՀ Բ. օր. գր.-ի 182 հոդված, 2-րդ մաս), նաեւ «ՀԱՌԻ» գլխավոր հաշվապահ Արթուր Դավթյանի դեմ (ՀՀ Բ. օր. գր.-ի 184 հոդված) դատական անփութությունը:

Նախաձեռնության մարմինը (ԲՆԻԿ Վ. Հովհաննիսյան) իր մեղադրական եզրակացությունում Արթուր Դավթյանին մեղադրում է (մեջբերում են մեղադրական եզրակացությունից), որ նա 1999 թ.-ի հունիս-դեկտեմբեր ամիսներին ընկած ժամանակահատվածում աշխատել է «ՀԱՌԻ» ՊԹԲԸ-ում, որտեղ գլխավոր հաշվապահ: Օրենքի «ստանդարտներին» հիշեցնելով, որ ըստ ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ յուրաքանչյուր փողոցային ունի աշխատելու իրավունք: Նախաձեռնության բուն մեղադրականը վկայակոչում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության 1993 թ. հաստատած «Գլխավոր հաշվապահի մասին» կանոնադրությունը, եւ Ա. Դավթյանին մեղադրում է կանոնադրությամբ ամրագրված իր պաշտոնական պարտականություններն անփութ կատարելու մեջ: Ա. Դավթյանի դատարանի Լիդարիս Սիմոնյանը հայտարարեց, որ 1993 թ.-ին ընդունված «Գլխավոր հաշվապահի մասին» կանոնադրությունը 1996 թ.-ին կառավարության որոշմամբ ուժը կորցրած է համարում եւ ներկայումս գլխավոր հաշվապահի իրավունքները եւ պարտականությունները կանոնակարգվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի (1998 թ.) 12 հոդվածով (որտեղ նախատեսված դատարանի ներկայացվեց ՀՀ ֆինանսների եւ կրեդիտի նախարարության

բյուրոյի սրամարտ գրությունը): Նոր օրենքով գլխավոր հաշվապահը դասախոսության է հաշվապահական հաշվառում վարելու, ֆինանսական հաշվառությունները ժամանակին կազմելու եւ ներկայացնելու համար, ինչը ոչ մի կերպ չի նույնանում նախաձեռնության մեղադրական եզրակացության հետ: Որտեղ գործով վկա դասարան էր հրավիրվել «ՀԱՌԻ» փողոցային գրասենյակի սնորհ սուրբ հաշվապահ Ռուզաննա Մարգարյանը: Ռ. Մարգարյանի ասածներից միայն դարձավ, որ իր բուն գործը փողոցային գրասենյակների հաշվառություններին հետեւել է: Նա տեղյակ է եղել, որ դատարաններում եղել են մեծ մնացորդներ եւ այդ մասին բանավոր տեղեկացրել է «ՀԱՌԻ» գլխավոր հաշվապահ Ա. Դավթյանին: Մինչդեռ «ՀԱՌԻ» գործող կարգի համաձայն, մնացորդների վերաբերյալ նա ղեկավար է գրե զեկուցագիր, մոտիվները գրասենյակում, այնուհետեւ հանձնել իր վերադասին: Զավեցել նրանում է, որ նախաձեռնության մարմինը «ՀԱՌԻ»-ում գործող նոր կարգ է սահմանել, այն է՝ ներքին գրությունները, եթե դեկտեմբեր չի մակագրել, գրասենյակը չի մոտեցրել: Ռուզաննա Մարգարյանը խոստովանեց, որ վերաբարձրալը ԲՆԻԿ-ի մեկն է: Այսպեսից հետո բնավ էլ տարօրինակ չէ, որ անմիջապես սուրբ հաշվապահը դատարան էր հրավիրվել որտեղ գործով վկա ընդամենը:

«ՀԱՌԻ»-ի գործադիր սնորհի տեղակալ Վիկտոր Յավրյանի վկայությունից միայն դարձավ, որ ընկերությունում ֆինանսական գծով աշխատելու կանոնակարգվում է 1993 թ.-ի «Գլխավոր հաշվապահի մասին» «չարաբաստիկ» կանոնադրությամբ եւ, ըստ Յավրյանի, 1998 թ.-ին ընդունված օրենքը ընդամենը լրացում է: Դատարանում դարձ դարձավ, որ դատարաններում կուսակազմ մնացորդների փաստացի առկայությունը կարելի էր հայտնաբերել զուգահեռ կամ էլ անակնկալ սուրբների դատարանում, իսկ այդ միջոցառումները ղեկավարել է նախաձեռնող «ՀԱՌԻ»-ի ղեկավարությունը, ի դեմս ֆինանսների եւ կրեդիտի նախարարության Վ. Յավրյանի:

Վկաներ Արթուր Աբգարյանը («ՀԱՌԻ» ֆինանսական տեղաբյուրոյի ղեկավար) եւ Հրաչիկ Ջիգերյանը («ՀԱՌԻ» ֆինանսական տեղաբյուրոյի ղեկավար) մասին տեղեկացրել են դեկտեմբերի 23-ին, նույն օրը էլ կազմվել է հանձնաժողով եւ փողոցային գրասենյակում արվել են սուրբները: Հաջորդ դասական նիստը կկայանա օգոստոսի 31-ին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԴԱՏԱՎՈՐ

Աննախադեպ դատավճիռ փողոցային համարում ունեցող դատախազության համար

Սկիզբ էր 1 Ի դեպ, Մովսես Ներսիսյանը դատարանում իրեն մեղավոր չէր ճանաչել: Նրա դատապարտության Սուսաննա Գեորգյանին խնդրեցին մեկնաբանել իր դատախազի մասով կայացված դատավճիռը, քանի որ դատավճիռում չընթերցվեց դատավճիռի վերլուծական մասը: «Մա դատախազություն չէր, շուտ էր, ինչպես կարելի էր դատախազությունը արդար համարել, եթե դատավճիռում անկախ չեն: Այս դատախազության ընթացում դա զգացվեց: Փաստորեն մեղադրողներն ինչպես դատախազներ էին, այդպես էլ կատարում էին»:

Իմ դատախազային մեղադրանքի հիմնում ընկած էին միմյանց ենթադրություններ, որոնք այդպես էլ մնացին: Դատավճիռը իրավունք չուներ դրանք առաջադրել համարել, հիմն ընդունել: Ես դրան մասնաձեռնակ չեմ անում: Դատախազության ընթացում ամբաստանյալները ղեկավարում են, որ Մովսես Ներսիսյանը չի մասնակցել ստանդարտներ, չի եղել դեմքի վայրում, նրան տեսել են ՆԶ վարչությունում»: Սուսաննա Գեորգյանը հայտնեց, որ իր դատախազային մասով դատավճիռը կրող դատախազներ էին, այդպես էլ կատարում էին»:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Մենք միայն աղմուկ արեցինք, իսկ աղբբեջանիկները բարձրանում են Արարատ»

«Ազգը», վկայելով Սմարին, երկ տեղեկացրեց, թե օգոստոսի 28-ից աղբբեջանի 9 լեռնագնացներ, միջազգային արավախաբի կազմում, սկսեցին բարձրանալ Արարատ գագաթը: Թուրքական կողմից հրավերն ստացվել է այն բանից հետո, երբ աղբբեջանի լեռնագնացները հաղթահարել են Աղբբեջանի անտառն ու գագաթներից մեկը: Մերոն, իմա՝ «Մեղրագետ» կազմակերպության ղեկավարները, ինչպես էլ փորձեն համոզել, թե դատախազական հողերի հանդեպ ունեցած սերն ու հայրենասիրության մղումն էր իրենց նպատակը, չի համոզում ոչ մե-

կին, քան «Մեղրագետը» հավաքում էր ոչ թե լեռնագնացներ, մարզիկներ եւ այլն, այլեւ մարդիկ, ովքեր կվճարեն 3,5 հազար դոլար: Նրանց համար երկրորդական բան էր հայկական դրոշմ Արարատի գագաթին ծածկանելու դատախազը: Եթե ղեկավարներ, նրանք դիվանագիտական ծառայողներով, տեղ-տեղին կկազմակերպեին այդ արավը եւ խայտառակ չլին լինի: ՀՀ արագործնախարարությանն ուղղված թուրքական նոտայում դարձ գրված էր. «Արարատի տարածում արգելվում են մարզական, տուրիստական եւ այլ միջոցառումներ»: Այս

դատախազում, երբ աղբբեջանիկներն են բարձրանում, այդ արգելը չկա: Մա մերոնց ղեկի տարածումն ոչ թե աղմուկ հանելու, թե ինչպես է, որ ... այլ հետեւություն անելու՝ հայրենասիրական, հայրենակարության վրա գումար աշխատելն անհանելի եւ անորոշ բան է: Հետաքրքիր է, այսպեսից հետո մեր այդ վայ հայրենասիրները կարունակեն հանդիմանել այն լրագրողներին եւ այն թերթերին, որոնք «Մեղրագետի» այդ խաբեությունը ջրի տես հանեցին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Անգլիացի լրագրողն արժանի է հայերի երախտի

«Կյանքիս ընթացքում Ցեղասպանության մասին բազմաթիվ հոդվածներ են կարդացել, սակայն դրանցից ոչ մեկն ինձ այնքան չի հուզել, որքան «Ինդիպենդենթի» օգոստոսի 5-ի համարում տպագրված Ռոբերտ Ֆիսկի հոդվածը», խոստովանում է The Armenian Mirror-Spectator թերթի հեղինակ Չարուպ Աստուխյանը: Հոդվածից իմանում ենք, որ Ֆիսկը սեփական ձեռքով այցելել է Սիրիայի Հաթն գետի Լաբառն փոստի գեղաստանության իրեն արագույնը հայերի կմախքներ է հայտնաբերել: Երան օգնել է 101-ամյա մի հայ կին, որի ընտանիքն էլ է մորթվել 1915-ի արյունոտ օրերին: Իր նյութում Ֆիսկը մեջբերել է այդ տարիներին Կոստանդուպոլսում ԱՄՆ դեսպան Հենրի Մորգենթաուի, ՄԱՍ դեսպան Անդրեյ Թոմսոնի և լոռ Գլադստոնի գրքերից: Իսկ Ռիչարդսոն Չերչիլի «Մեծ թափառում» գրքից Ֆիսկի արած մեջբերումից իմանում ենք, որ հրեական Հոլոկոստից բաց չարհներ առաջ Չերչիլը հայերի գեղաստանությունն է «Հոլոկոստ» անվանում:

Հոդվածից տեղեկանում ենք, որ 1993-ին Նույն թերթում Հայոց եղեռնի մասին մեկ այլ հոդված տպագրելուց հետո թուրքերը նամակներ են ուղարկել թերթի խմբագրին՝ Ֆիսկին ստախտ անվանելով և թախանջելով ազատել աշխատանքից:

Ֆիսկը գարնացած է, որ թուրք դիվանագետների ու դեսպանների ժխտելու, եղեռնի փաստից հրաժարվելու ջանքերին արեւմտյան տերությունները չեն խնայել, արգելել են «հրեաների Հոլոկոստը ժխտողների գլխին արդարացիորեն ամոլոտ է ծայրանում»: Թուրքերին հաջողվեց Նույնիսկ խոչընդոտել, որդեսպի Հոլոկոստի մասին թեկնածու Ավիլուս անցկացվող կոնֆերանսին հայերին չհրավիրեն: Ծայրած եղանակներով ընդգրկվել են նրանց մասին չիտաակելու արդարացի չի լինի: «Երբ 30-րդ օրը 2000 թ. հունիսի 9-ի համարը գրեթե կես էր և նվիրել Օսկար Նոբելի մրցանակի արժանի է 125 հրեա գիտնականների նյութին, որով «անհերքելի դասական իրողություն» են համարում «Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակահատվածում հայերի գեղաստանությունը» թախանջելով թուրքերից և նրանց արեւմտյան բարեկամներից ընդունելու փաստը:

Անդրադառնալով Ֆիսկի հոդվածին հարկ է նշել, որ նա բավականին լուրջ գրույց է ունեցել իր թերթի խմբագրի հետ, քանի որ նրան հայկական Հոլոկոստի մեծաթան «Հ»-ն դարձրել են փոքրատառ՝ մեծատառը հավանաբար թախանջելով հրեական Հոլոկոստի համար: Ֆիսկը լրագրող է, որ իր հայ ծանոթներից մեկը մի առիթով հարցրել է. «Ասա, Ռոբերտ, ինչու էս վասակելի մեծատառ «Հ»-ն: Ի՞նչ է, թուրքերը բավականին հայ չեն տալու, թե՛ դա համար դեմ է հրեա լինել»:

Հոդվածն անգլիացի լրագրող վերջացնում է հետեւյալ մտքով. «Ներկայումս էլ Հոլոկոստը կամ հոլոկոստը բարոնական են հերքել: Նախագահ Շիրակը չի անհաստատել Ֆրանսիայի դատարանի որոշումը՝ ընդունելով հայերի եղեռնը, և հայերին բարոնական են չիրավիրել այս բեմադրված կազմակերպվող կոնֆերանսներին: Սակայն հոլոկոստը «Հոլոկոստից» թախանջելու արագույնը հայերի քաղաքացիները: Բնույն ի՞նչ կարող են փոխել, առավել են տալու: Ինչպե՞ս դիպել են դեռ մտնում բազմաթիվ Սիրիայի ավազներում: Ի՞նչ է, դեռ բավականին հայ չեն տալու թուրքերին»: Ըստ հոդվածի հեղինակ Չարուպ Աստուխյանի, Ֆիսկը արժանի է աշխարհի յուր ծայրերում ցրված թուրք հայերի երախտագիտությանը: Ի սեր ծեմարտության նա ոչ միայն խմբագրին է հավանատում, այլև մեկնացնում է թուրքերի սույնը: Հանելի է իմանալ, որ աշխարհում դեռ կան մարդիկ, ովքեր սկզբունքներ ունեն, որ թուրքերը դեռ չեն հասցրել վճարել նրանց թուրքին լուրջան համար: Նա արժանի է Հայաստանի կառավարության և եկեղեցու բարձրագույն դասերին:

Երկրի աղետալի կացությունից ելք որոնող մեր հասարակական լսարանին, չգիտես ինչ լարման հիստորիայումը եւ ուժ կողմից, արդեն սեական ժամանակ ներհանվում է հակակուսակցական հոգեբանություն: Իբր, Հայաստանի նման փոքր երկրում 90-ից ավելի հասարակական-ազդեական կազմակերպությունների գոյությունն ավելորդ տալիություն է, նման առատությունը խանգարում է ազգի առողջ ուժերի համախմբմանը, թառակցում է հասարակություն:

կան Հանրապետությունում, Հունգարիայում: 18 արդարական կուսակցություններ էին գործում Ավգոստոսի Պիտեի ժամանակների Չիլիում, բացառություն էր արված սոցիալիստների ու կոմունիստների համար, որով դաժանագույն հեժաղողներին թիրախ էին:

Այս ճանադարձով գնանք: Բայց դա ի՞նչ ընդհանրություն ունի ժողովրդավարության հետ, որ գրել ենք երրորդ հանրապետության դրոշին: Կուսակցությունների «վերացումը» ուժ է լուսավոր ափ հանել, որ մեզ

ըր: Քանի՞ կուսակցություն կարողացավ մասնակցել դրանց: Խորհրդարան անցած 6 կուսակցություններից բացի եւս 3-ը՝ ԱԽՊ-ը, ՀՈԱԿ-ն ու ՀԴԿ-ն, որով ի վիճակի եղան հավելել եւ 4Ը3 ներկայացնել ընտրական օրենսգրով թախանջվող 30 հազար ու ավելի ստորագրություններ: Ընտրությունները բոլորողներին այդպիսի հնարավորություն կարող էր ունենալ, թերեւս, ՀՀԸ-ն: Ասել է, այս ցուցանիշից ելնելով 10 արված ընթացքում Հայաստանում կայացել է ընդամենը 10 կուսակցու-

թյան ամրադրումը, դրան սեփական նոտասը բերելու զգուշացում: Այստեղից գաղափարների բախումը, դեղատոմսերի առատությունը ամեն մեկն առաջարկում է իր ծրագիրը, բարդում իր դասկերացումները հայրենի դեպքերի մասին: Գաղափարների, ծրագրերի նման առատությունը կարող է բարդացնել միմյանց հետ, արդարականացնել սպեց մարդուն, ճիշտ այնպես, երբ չեստը մտնում է խանութ եւ լանում: Եւ թուրքերը ամրադրումները հարուստ

Կուսակցությունները «չարի՞ք» են

ըր, նոտասում բեռնամանի ու բեռնացան խորացմանը: Քիչ է մնում հայտարարել, թե կուսակցություններն են մեր բոլոր դժբախտությունների արմատը: Նույնիսկ բաց հարցելի մակարակներ հակված են շուրջ աշուն այս անհեթեթ մտածելակերպին: Ազգային ակադեմիայի ուղեգրից Ֆադեյ Սարգսյանը վերջերս հեռուստակցանից ասում էր. «Ինձ որ հարցնեի բոլոր կուսակցությունները թե՛ս է վերացնել...»:

հանի: Կուսակցություն՞ նախ եւ առաջ նշանակում է որոշակի գաղափարախոսության բուրջ համախմբված մարդկանց մեծ կամ փոքր հավակնություն: Բոլորին ոչնչացնել չես կարող, գաղափարախոսությունը սղանել առավել եւս: Հողմադանների դեմ կոպող ո՞ր հոնկի-խոսն է հաղթանակ արել եւ գավեցի առարկա չի դարձել:

թյուն: Մի՞թե դա այնքան բաց է, որ չարացնող հարուցի, թե այս կերպ «խաթարվում է ազգային միասնության գործը»: Ո՞ւմ են «խանգարում» մյուս 80-ը: Եթե 3-4-ից մինչեւ 30-40 հոգի հավակնել իրենք իրենց կուսակցություն են հայտարարել եւ եթե իրենց դուր է գալիս նման «գործունեությունը» իրենց գործն է: Ինչո՞ւ խանդել, խանգարել, արգելել էլ չխոսելով «վերացնելու» մասին:

սեականուց՝ չկարողանալով կողմնորոշվել, թե ո՞րը զին: Սա կարող է հասնել լինել անհասին, բայց ոչ երբեք ժողովրդին: Ժողովրդի հավակնական իմաստությունը լավ անթարգել է եւ հիմնալի դրսեւորվում է հասկալիս ընտրությունների դարազայում, եթե նրան հնարավորություն է տրվում իսկալիս խղճի մտնել եւ ազատ ընտրություն կատարելու, եթե չեն կեղծվում ժողովրդի կատարած ընտրության արդյունքները: Սա է հիմնականում սա է մեր դժբախտությունների արմատը՝ ժողովրդի ազատ կամարահայտման իրավունքի բռնաբարումը, եւ ոչ թե 8-10 կուսակցությունների «առատությունը»: Ասում են, երամին մաս կազմող թույլներից ոչ մեկն առանձին չգիտես չվերքի ճանադարձը, իսկ երամը գիտես: Երամն անսխալ զգնում է առավել անվստահ ուղին: Մեր «երամի» ցավն այն է, որ առաջնորդողներից ամեն մեկին թվում է, թե ինքն առանձին վերցրած ավելի «խելո՞ւ» է, քան ողջ «երամը»՝ ժողովուրդը: Հնարավորություն սվել իսկալիս ազատ ու արդար ընտրություն կատարելու, եւ ժողովուրդը հեծությունը նախադասություն կատարելու արդարացի 8-10 կուսակցական ծրագրերից լավագույնին: Այս կերպ իշխանության կզան այդ լավագույն ծրագրի հեղինակները մեծակ կան ողջակալիցներով, եւ կիրազրծեն այն ծրագիրը, որն ստացել է ժողովրդի մեծամասնության վկան: Միմիայն այս կերպ մեծն կզգենք ինքնափրկումի ուղին:

«Վերացնել», իհարկե, կարելի է մարդկային դասությունն այդպիսի սխուր փորձի օրինակներ սվել է ամեն կարգի ու գույնի ամբողջատի հակա հասարակարգերում, երբ թե՛սական իշխանությունը գավթած արյունարբու հանցախումբն իսկալիս եւ առանց լակերների վերացրել գնդակահարել է անցանկալի արդարական հոսանքների ներկայացուցիչներին, արգելել է ոչ հաճու արդարական կուսակցությունների գործունեությունը «ենչեւու» հնարավորություն սալով միայն յուրայիններին ու իշխող ուժի գերիշխանությունն ընդունողներին: Եթե վերանանք Ֆադեյանական Գեորգիանի եւ կոմունիստական Ռուսաստանի դասական «փորձից», լիսի Սկասենը, որ մարգագեղունյան Չինաստանում գործում էին 8 արդարական կուսակցություններ, որոնցից յուրաքանչյուրի կանոնադրությունը մեզ դարձադիր կարգով նշված էր, թե «ընդունում են Չինաստանի կոմունիստական կուսակցության դեկավար եւ ուղղություն սվող դերը»: Նույն կերպ 2-3 կուսակցություններ կային Գեորգիանի Դեմոկրատի-

անությունը սվալ հասարակության արդարական մեքի բազմազանության վկայությունն են նախ եւ առաջ: Կարող եւս, իհարկե, նման բազմազանությունը չընդունել, համակրել մեկին ու մյուսին եւ հակակրել մնացածներին, բայց «վերացնել» էլ ինչո՞ւ էր 2 դար առաջ Վոլսերը հոչակում, թե «ձեռ գաղափարներն ինձ համար նողկալի են, բայց եւ դաստատու են կյանքի սալ, որդեսպի դուր իրավունք ունենալ ձեռ գաղափարներն ազատեն արտախտելու»:

Եվ աղա ի՞նչ է նշանակում «ազգային միասնություն»: Ազգը, ժողովուրդը համախմբվել կարող է միայն համազգային նշանակության խնդիրների բուրջ, ինչուս երկրի 1988-90-ին դարաբարդան բարձր մասնակ: Արցախի դասը, արցախյան ազգային-ազատագրական դարձումը միավորել էր ողջ հայությանը Հայաստանում ու սփյուռում, եւ դա իրոք ազգային միասնության բացառիկ օրինակ էր, որ չէր եղել Նույնիսկ Ավարայրի ժամանակներում:

Այսօր ազգային միասնության այդպիսի գերակա խնդիր է մնում հայոց նոր դեպքերից արդարական ամրադրումն ու հզորացումը: Կա՞ Հայաստանում եւ սփյուռում որեւէ կուսակցություն, մեծ կամ փոքր, կայացած կամ չկայացած, որ խնդիր է դնում խանգարել մեր դեպքերից արդարական կայացմանը, սաղալել թե՛սականությունը, վերացնել ինքնիշխան, սուվերեն աղբյուր մեր դժվար ծեմարտության իրավունքը: Չկա: Ամենի մասնաբաժնի արդարական ճիշտ է ճիշտ հակառակն է թե՛սու-

Ասել է կուսակցությունների գոյությունը հասարակության ազատ լինելու կարեւորագույն չափանիշ է, ժողովրդավարության հայտանիշներից մեկը, եթե ոչ ամենագլխավորը: Հայաստանյան 90 կուսակցությունների գոյությունն, այսպիսով, ոչ թե ցավալի, այլ ուրախալի իրողություն է: Ցավալի միակողմանի ուրիշ բան է այդ կուսակցությունների ճնշող մասը... չեն կայացել, գոյություն ունեն գուցե թղթի վրա, արդարադասության նախարարության գրանցումներում:

Աղադրույց: Հենց թեկուզ վերջին խորհրդարանական ընտրություններ:

Պատժո՞ւ, թե՛ կուսակցության կարգավիճակ

ՀԺԿ վերահասակն՝ ընտրության արջու

Որոշ լուրերի համաձայն, ՀԺԿ դատարանը փոխնախարարներն ու դատարանի անդամներն են մեղադրվում նախարարների խիստ դժգոհ են հարազատ կուսակցության առաջնորդ Սեփան Դեմիրճյանի ընդդիմադիր դաժակածից: Տվյալ դեպքում մեղադրվողներից մեծամասնությունը ծեմարտական անհրաժեշտություն բնավ էլ չկա, քանի որ ընտրությունները արդարական են լինում: Առավել են Հայաստանում, առավել են այն դեպքերում, երբ ՀԺԿ-ին անդամակցողների մեծամասնությունը համալրել է կուսակցության ցարերը ՀՀ նախագահական կամ Աժ ընտրությունների նախօրեին մի դարձ նոտասակով վերազենել կորցրած դիրքեր կամ ամրադրել եղածը:

բազմազավ, որ հարկ եղավ «խտկա» անցկացնել: Ընդդիմադիր կեցվածք ընդունելուն դեռ ՀԺԿ-ում իրավիճակը, կարծում են, կփոխվի ուժան կլինե կուսակցությունը, ոման էլ կաշխատեն չզովագրել անդամակցությունը: Սա սխուր հայկական իրողություն է, որը ակնհայտ դրսեւորվում է իշխանության լծակներ չունեցող կամ այդ լծակները կորցրած կուսակցություններում: Այն էլ համոզեղ սեղծված:

վար: Երեւի ՀԺԿ-ում չիրող իրավիճակը հավի առնելով, Աժ փոխխոսնակ Տիգրան Թորոսյանը մասնակց էր իր հինգերեց ՀԿԿ դիրորոշումը, եթե ՀԺԿ անդամների մեծամասնությունը լի «Միասնությունը», աղա Աժ դեկավար դատարանից կզգան եւ ՀԺԿ ներկայացուցիչները: Արմով իսկ վերջիններիս, կարծես, տրվում է հնարավորություն ընտրություն անել կամ ՀԺԿ դիրորոշման փոփոխություն, կամ դատարանականություններն ու ընդդիմադիրին հարի կեցվածք: Ծնայած Աժ հերթական նստաբանի մեկնարկին մնացել են հաշված օրեր, եւ վերլուծաբաններն ու մեկնաբանները համարում են «Միասնության» փլուզման հարցը վերջնականապես լուծված, կարծում են, վերջակես դեղը վաղ է, քանի ՀԺԿ-ի նախաձեռն բացառված չէ: Խոսք կա, որ ընդդիմադիր կեցվածքի ջանազաններից է նաեւ փոխխոսնակ Գաղիկ Ասլանյանը: Սակայն թվում է, որ փոխխոսնակի կեցվածքը գուցե սակալիական բնույթի է, ՀԺԿ-ի վերահասակում ինքնահաստատվելու միտում: Դժվար է իշխանական վայելներից մեկ ակնթարթում հրաժարվել այդ ամենն Ասլանյանի համար նոր երեւոյթ էր, ինչը

չես սաի Սեփան Դեմիրճյանի դարազայում:

Արմով իսկ կարելի է ակնարկել այլ զարգացումներ զարադրված Սեփան Դեմիրճյանին ՀԺԿ էլիսայի կողմից: Այլադեպ «Միասնությունը» կլինե ՀԺԿ ոչ բոլոր դատարանական մեծամասնության վերակերպմանը, այլ ՀԺԿ-ի սրտին մնում անգամ դատակամանը:

Հակառակ դարազայում գաղափարակիրները դեմ է լինին ՀԺԿ-ն հենց ՀԿԿ-ի հետ մեծենալու դաժին, երբ «Միասնության» սեղծման առիթով ծրագրեր միաձուլվեցին, ու սոցիալ-դեմոկրատական ՀԺԿ դրոշմները վերակերպվեցին աշխարհային մեքի:

Սակայն նախընտրական օրացում ոչ ոք չլինե ՀԺԿ-ն: Հակառակը, կուսակցության ու «Միասնության» արժեքավորողների քիվն այնքան

Բայց չէ՞ որ կարող էր լինել հակառակը: Անդրանիկ Արազյանի կառավարության «ճանաչման» դեպքում ՀԿԿ-ն կբազմացներ դատարանական ակնանքի ցանկը վերից

չես սաի Սեփան Դեմիրճյանի դարազայում:

Արմով իսկ կարելի է ակնարկել այլ զարգացումներ զարադրված Սեփան Դեմիրճյանին ՀԺԿ էլիսայի կողմից: Այլադեպ «Միասնությունը» կլինե ՀԺԿ ոչ բոլոր դատարանական մեծամասնության վերակերպմանը, այլ ՀԺԿ-ի սրտին մնում անգամ դատակամանը:

Ի դեպ, դատակամանը կողմերի հիմնավորումները գրեթե միեւնույնը կլինեն: «Միասնությունը» լիողները կողմնեն, որ մնացողները դավաճանեցին Կարեն Դեմիրճյանի գործին, ՀԺԿ ծրագրային դրոյթներին ու կուսակցական դատարանականություններին (ինչը ակնկալեց նաեւ Հմայակ Հովհաննիսյանին), մնացողներն էլ նույն մեղքերը կվերագրեն գնացողներին ու ծեմարտականից հեռու չեն լինի: «Միասնություն» դաժինը հեծ չի սեղծվել: ՀԿԿ ու ՀԺԿ առաջնորդներ, իրոք, բաց խոչընդոտներ հարաբարեցին համուն համազորակցության: Սակայն առաջնորդների իղծերը բաց բուսով խարավանների դատարանով մոտացության մասնակցին:

Մշակույթ

Ոգու կանչով

Կիսու Գավթյան՝ հայեցի խոսքի նվիրյալը

Վերջերս կարդացի «Որոշուցի մոլայտե» քրուսեն, եւ մեր ասը մեզ օտար չգզան» հարցազրույցը նկարիչ Նիկոլ Աղաբաբյանի հետ եւ իմ մեջ կրկին արթնացավ ազգային մշակութային միջավայրը դաստիարակող, կասարելագործելու եւ ընդլայնելու խնդիրը:

ՀՀ ազգային օադիոյի «Ակուն» ազգագրական համայնքի համերգներում, համերգային միջոցառումներում թե մեր հայրենակիցների, թե օտարների զովաւանական խոսքերը, հիացական կարծիքները մեր մշակութային արժեքների մասին լինեցնում, բթացնում են զգաստությունը, ելքվում է թե ամեն ինչ իսկապէս լավ

բախվի, ինչ-որ ուժեր շուն են դարձրել ամբողջ Հայաստանը: Ե՛, ո՛վ է դեմ ուրախ-զվարթ արթնելուն, հետ վաստակելուն, բայց այդոյիսի՞ գնով, ա՛յդ ծնով:

Էդ ո՛ր տղամարդ եւ առավել եւս հայ տղամարդը, թույլ կէս, որ իր տուն ելած հյուրն այն գգի իր կնոջ կրծքին կամ աղջկա փեշերին ու որդուն էլ խլի: Էդ ո՛ր հայ ընտանիքը թույլ կէս, որ մտնեն իր տունը, բակը եւ կարգ ու կանոն հաստատեն իրենց փոխարեն:

Չէ՞ որ մեր ազգն էլ մեր մեծ ընտանիքն է: Այո, կան ազգություններ, ժողովուրդներ, ուր ընտանիքը երկրորդական է դասվում ազգային ընդհանրականից, կան էլ, որ հիմք են ընդու-

ծարվում են այն եկեղեցուց, որ երբեք զիջական չի այրել խարույկի վրա, ուրիշ ազգերի մշակութային հուշարձանները չի կործանել, ղեկավարողութան բացակայութեան դայնմաններում դաժակեցնել է ազգային մշակույթը, լուսավորչական, կրթական կենտրոններ է ստեղծել: Գլածուր, Տաթևուր, Հատիճի վանքում, Վարազականում, Առաքելոց Աբ. Վարադիս վանքում եւ այլուր: Հեռանում են հայրենիքից եւ եկեղեցուց չիմանալով, թե ի՞նչ են փնջում եւ ո՛ւր են գնում:

Լեհաստանի կէս միլիոնանոց հայկական գաղթօջախը «խելոք» Գաբրիել Այվազովսկու հորդորով կաթուղիություն ընդունեց, եւ ազգը ծուլ-

Ռադիոհեռուստաստեային երախտավորների նոսրացող բանակում իր ներկայութեամբ ու որակներով նա առաջիններից է՝ Կիսու Գավթյան: Որքան դասուններ են նա մասնակցութեամբ ու շնորհիվ երեք զնացել՝ իր կյանքն էլ դարձնելով անկրկնելի դասուն: Նաեւ նրանով են դաստիարակվել սերունդներ մեզանում եւ յափազանցություն չի լինի, եթե ասեմ, սփյուռնում:

Խոսքը հնչել է փափուկ ու զգացական՝ սեղ զսնելով մարդկային հարաբերությունների կոնցությունը մերժող սրտում: Ընթերցումներում փոքր-ինչ դարձեց, բանաստեղծական երանգ կա, որն էլ ամբողջացնում է նա ազնիվ ու կնարական նկարագիրը:

Եթե համակցեմք ժամանակին դերասան ու ասունող, հեծազայում ռադիոհեռուստային հաղորդավար, հեռուստաստեային առաջին ներկայացման ու բազմաթիվ ֆիլմերի կրկնօրինակման մասնակից Կիսու Գավթյանի աղոթած կյանքի անհրաժեշտ օգտակարին կեսնենք այն հայտարարը, որին ձգսում է մարդկության լավագույն մասը, վարի ու վարկի միասնություն, ուր միակ ժայնանը շխտությունն է:

Ռադիոհեռուստային հաղորդավարի գործն, անուշուշ, ստեղծագործական է: Արվեստի իսկական մակը (ռադիոն էլ է արվեստ ու բարձր), ներքին ու երկրորդաորդն է մասնուում թեման, հակասակամության մեջ անգամ սկզբուններին չդավելու մեծանորգ կերպով:

Յոթ տարեկանում հորից զրկված աղքատը հեծազայում երբեւ չլսեց «Երեւանի գավակ» չարական ակնարկը... Երեւի անծանալան հմայի է ներսից ճառագող սաղանդի շնորհով: Հարգանքը հայեցի խոսքի նկատմամբ դրոշմում է ձեւավորվել լեզվի ու գրականության ուսուցչուհի Վարսիկ Եսայանի շնորհով: «Բանակով» աղքատն արտասանութեամբ միշտ մասնակցում էր թուր միջոցառումներին՝ դասնայով հանդիման ելած բոլորի սիրելին:

Գեղարվեստա-բանական ինտեսնոսի թեմական խոսքի կնոսյանը «Երիտասարդ գվարդիայից» հասկածը ներկայացնելիս հանձնատողով ակնադիւ լսում էր արդեն դասարտի դերասանուհուն, որը նոր էր ուղում ուսանող դասնայ: Ընդունվեց դերասանական, հեծազայում փոխադրվեց ռեժիսորական բաժին: Թեմական խոսքի դասարտները եղան Գրաչուհի Չինայանն ու Հայկուհի Գրազալը, որոնք իրենց հերթին կարեւորեցին խոսքի նկատմամբ ունեցած նրա համարումը: Լեւոն Քալանթարն ու Գուրգեն Գաբրիելյանն էլ իրենց հերթին նա բանական ուղեցույցը դարձան:

Խորընձա դերասան-ռեժիսորը ինչի դարձավ ժամանակի մսավորակաւորութե սիրելին ու մերիմը՝ իր վայելագող տակավոթի, իմացությունների շնորհով: Աւիստեց ԴԴԹ-ում, հեծո Մայր բարձրում: Թեւե բավականին դերեր խաղաց, եղավ Հայայ եւ Բարկեն ներսիայանների, Սեծաբայ Սիմոնյանի, Գարուս Խաճակյանի, Սոս Սարգսյանի եւ այլոց խաղընկերը թեմում, բայց թողեց բանտը՝ ինկուրույն ռեժիսորական աւիստեանի անցնելու փափագով: Ռադիոյի հաղորդումներին մասնակցել է 1951 թ. ից, բայց փաստացի աւիստե է 61-ից: Այնտե նր, կարող են ասել լրանում է նա աւիստեանային 50 տարին: Նա շարունակում է մնալ շաւ անհաս-

կանությունների մերիմն ու բարեկամը, որոնք փոխադարձաբար սիրում են կյանքում ու արվեստում նա մաքրակեցնողութեան համար, մարդասիրական, դրոժեսիոնալիզմի, հայեցիութեան համար: Իսկ մարդկանց նա օգնութեան ու սասարուի մասին կարելի է անվերջ խոսել: Տարիներ ի վեր աւիստեանով ռադիոյի գրական, մանկական, հեծազայում սփյուռնի համար տրվող հաղորդումների խմբագրություններում ռեժիսոր, վարող եւ դերասան, զուգահեռ հրավիրվել է հեծուստեանութեամբ վարելու նույնտե գրական, երաժեշտական, մանկական հաղորդումներ, մասնակցելու «Բարի գիշերի» ստեղծմանը՝ կարեւորելով մեծերին ու փոքրերին մեծաթե գեղագիտական ու իմացական համոյք դասնայելու, բարին սերմանելու խնդիրը:

Ի՛նչ արտասակամութեամբ էր ամեն անգամ նա բարձրանում երկնագույն երան: Հաղորդավարական խոսքն առնկնող էր, կրանային շարունակը բարեկիրք:

70-ականները ոգեծնույում տարիներ էին, Կիսու Գավթյանի լավագույն դրսեւորումների «սուկ դարը»:

Ռադիոյում ռեժիսոր եւ հեղինակ է բազում հաղորդումների, գրական-երաժեշտական կոմպոզիցիաների, բանաստեղծական ընթերցումների, սակայն դրանք, ավել, բանավոր, անցողիկ են: Ինկուրույն ռեժիսոր է յոթ թեմագրությունների, Գրիգոր Չիրաթի «Փոսալ», Աւեճազի «Չոր հաւկին», Հակոբ Հակոբյանի «Կրթակը», «Մեծ սիմֆոնիայի ծնունդը» եւ այլն, որոնցից, ցավոք, չէր են դաժողանվում. բոլորի նկատմամբ ուսադիր եւ բարեոգի՝ տարիների ծայրագրությունները չի կարողացել դաժողանել, կամ չի դաժողանել՝ անծանալան ֆոնդին կարեւորություն չաւելով: Տարիներ չեն ծանրացել վրան, մի ամի անհաս գալարներ դարանոցին որոտե ուլունք՝ աղոթաւի վաղեմութեան ու իմաստութեան: Պակավոն է մնացել նախկինը, հոյաս ու ինկնիւստ:

Մյսոթ 70-ամյակն է մսավորական մի հայուհու, որը հոգու եւ հայելու խորքը նայելիս խինդով է լցվում, անգի երկրի, մշակութային մի մեծ կառույցի տարեգրութեան վկան ու բուկանդակային մասնակիցն է, սիրված նրա կողմից:

50-ամյակի նկիրումով նա շարունակում է բարձրանալ ռադիոյի աւիստեաններով, որ կարեւորի արածը: Որ մասնակիցը լինի այն մեծ սփոփումին, որով զբաղված են բոլորս:

ՋՈՒՆԵՏ ՄԱՏԻՆՅԱՆ

Տաճար է մեր երկիրը՝ սուրբ է ամեն քար...

Է՛ Մակայն երբ ժամանակ ես զսնում եւ բարձրացնում ես զուրիտ, սեւնում ու ընկալում ես միջավայրի իրական վիճակը եւ զարգացման միտումները:

Օտարամոլությունը, որ միշտ հասուկ է եղել Բաղնիկներին, դրամադասներին եւ սահմանափակ ու աղաւանդի մարդկանց, արդեն Բաղնիցս մեր դասնութեան ընթացում սարկոմայի նման իր ճյուղերն է տարածում մեր հայրենիքում: Թափանցել է կյանքի բոլոր ոլորները՝ Բաղնիստի, ճարտարութեան, ճարտարապետութեան, երաժեշտութեան, կերպարվեստի, դարսարվեստի եւ այլն, կենցաղ ու ընտանիք, մինչեւ իսկ օրենսդրական դաս: Ու անհասկանալի է, թե ինչու է, որ ազգային, զուսանական, աւուղական, ազգագրական համութեան, ազգային դարսարվեստի «փողոց օրջիւնելու» վսանգ կա, իսկ արվեստի եւ մշակութային օտարածին կոլեկտիվները ծաղկում ու բարգավաճում են, ֆինանսավորվում անիմանալի աղբյուրներից: Այնորեն լուսարանվում է նրանց «արվեստը» մամուլի բազմազան միջոցներով եւ հրատարակային եւլույթներով ու շուններով: Այդ շուններն էլ նայելիս մեր մեծերի խոսքն են հիշում. «Մարդ, որ ամբողջ կորցրի, ամեն ինչի ընդունակ է»:

Երբ ժողովուրդը, ղեկավարները զլուխ են կոսում, թե ո՞նց անեն, որ հայրենի դասեւեր ու այգիներն անաղաս չդաւնա, որ հայրենիքը չհայա-

նում ընտանիքը: Մակայն դարե ի վեր մեր ժողովուրդն աղբել է իր օրեմով, ծնով՝ ընտանիքը, ազգը, ցեղը նույն կարեւորութեամբ ունեն, նույնան սիրելի են, նույնան արժեքավոր: «Հայ ազգագրություն եւ բանախոսություն» հանդեսի 7-րդ հասորում նկարագրված հասակակիցների միությունները Անիում, Վանում, Երզնկայում, Կարինում, Շասախում եւ համարյա ամենուրեք ղեկավարութեան բացակայութեան դայնմաններում կազմակերպել եւ դաստիարակել են ժողովրդի ազգային դիմագիծը եւ մշակութային ժառանգությունը:

Փոխարենն այսօր փորձում են դաշի սալ Հայաստանում աղորդ, 90-ականների հայրենիքի սահմանները դաստիարակ, իսկ այսօր հայ մշակութային ինկուրույնը դաստիարակ անծին, եւ այն դաստիարակ, որ ուղում է ազատ, անկախ Հայաստանում մերժել օտարամոլությունը:

1700-ամյակի նախապատմիկ Իրիտանութեան հոգեւոր արժեքների Բաղնիցյան, ժողովրդական ծիսակատարությունների կատարման, երիտասարդներին Հայ առաքելական եկեղեցու նսած ծամփով սանելու փոխարեն հայնական են մարդիկ, որոնք դաստիարակ են մի փոր հացի համար ծախել իրենց եկեղեցին եւ մսնել օտարածին արդանդների մեջ չիտակամալով անգամ եւ չզիջակցելով, թե ի՞նչ է ինչը՝ եւ թե այդ ի՞նչը չի արել 1700-ամյա հայ եկեղեցին, որ հրաժարվում են նրանից: Հա-

վեց լեւերի մեջ: Ի՞նչ է, մենք մարդկային այրման դասար ունենք: Չին ժողովուրդն անգամ իրեն նման շալույթություն թույլ չի տա: Ո՛ւր է Լախիջեւանի հայ բնակչությունը, ո՛ւր են անեցիները, որեւէ են թափառում Ուսիկի եւ Վարնո հայերը:

Իհարկե, Հայաստանը որոտե կայուն ղեկավարութե է նաեւ օտարներին, բայց ի՛նչ բնակչութեամբ, ինչ-ոյիսի՞ խնդիրներով: Պարզ չէ՛, որ եթե շասանանք, հավակնենք, հոգրանանք, մեր խնդիրները կառաջադրենք, դասնութեան արդար դասը կուզենք: Իսկ մեր «դասնակիցներն» ուղո՛ւմ են զլուխ ցավեցնել: Բավական է եւ այս Հայաստանի իր սահմաններով, բնակչութեան անհրաժեշտ Բանակով, որոտեպի Բարեգից դուրս չմնա եւ Բարեգը չվերածուկի: Ամոթ է: Եվ հեւրի մոլորվել, դարձնայլ տերեր: Մեր խնդիրները ավելի շաւ ծեղ են ղեկավարութեամբ:

...Որոտե լեւն է մեր դայծառ տեւել հազար ծյուն, Այնտե նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:

«Վազային ռադիոյի «Ակուն» համութեի գեղ. դեկավար» ԿՏՐԻՃ ԳՍՎՈ
«Մշակութային նախարարութեան ժող. ստեղծագործությունների բաժնի վարիչ» ԿՐՈՒՆԹՅՈՒՆ ՓՈՒՈՍՅԱՆ

Մունդուկյանցիների հյուրախաղերը Վանաշորում

Անցած շաբաթ օրը սկսվեցին երեւանի Գ. Մունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական բասրոնի հյուրախաղերը Վանաշորում: Ինչու եւ իսկապէս է, բասրոնը 77-րդ բանտարգանքը նկիրել է Վարդան Անեւանի ծննդան 95-ամյակին:

Վանաշորի Հովի Արեւյանի անվան ղեկավար գրամատիկական բասրոնն առաջին օրը լեւիլեցուն էր հանդիսատեանով: Ողբույնի խոսք առաջ Վանաշորի Հ. Արեւյանի անվան բասրոնի ներկայացուցիչ խաղարկար Վահե Շահվերդյանը, 25 տարի շարունակ եւ աւիստե է եւ այս բասրոնում եւ իմ շնորհակալութեանն են հայնում արելանցիներին:

Դրագ «Ախագել» ներկայացումից: Լուսանկարը Էմիլ Յավրյանի:

աւիստեանը, վստահորեն կարելի է ասել, հարողվել է: Կիրակի օրը վանաշորյան թեմում Անեւան Վարդանյանի «Եվ միշտ, եւ երբեք» կամ «Ախագել» ղեկն թեմագրությունն էր: Իր անգուզական խաղով հանդիսատեանը զեղազիտական մեծ բավականություն դասնայեց Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդական արտիստ Վարդուհի Վարդենյանը՝ փայլուն խաղաղով Ընդհինի դերը: Հանդիսատեանը ոգեւորութեամբ ընդունեց նաեւ Լորենց Աուուանյանի,

Լեւիլի Խեւրանյանի եւ Հասմիկ Ալեւսայանի խաղը: Հյուրախաղերի փակման օրը օգոստոսի 28-ին, դարձյալ հանդիսատեանը հանձնվեց «Տրամվայ «Ցանկութեան»»: Ինչու եւ սղասվում էր, վանաշորի հանդիսատեանն առանձնակի ջերմութեամբ ընդունեց մունդուկյանցիներին, որոնք հյուրախաղերը մարգկենտրոնում վերածեցին մշակութային տոնի:

Մ. ՄՒՎՈՅԱՆ

Մունրեալի ԹՄՄ-ի կենտրոնը՝ լավագույնների թվում

Վերջերս Մունրեալում կայացած «Ճարտարապետական փառասուն» համագումարի առթիվ Կանադայի արվարական ճարտարապետական ինստիտուցը հրատարակել է վերջին հինգ ամիսների իր ուսումնասիրությունների արդյունքը, համաձայն որի անցյալ հարյուրամյակի ընթացում կառուցված 500 շինություններ ղեկավար են արժանացել որոտե Կանադայի տարածում զսնվող ճարտարապետական լավագույն կառույցներ:

Կանադաիայ համայնքի ՈԱԿ դաստիարակութե «Աղագայ» շաբաթերը հայնում է, որ ընտրված են երեքից 57-ը զսնվում են Մունրեալում: Դրանց թվում է նաեւ Թեւեյան

մշակութային միութեան կենտրոնը, որը կառուցված է 1985-ին բուլղարահայ ճարտարապետ Տիրան Կարադեյանի նախագծով: Տեղական դարբերութեան այդ ժամանակ խիստ բարձր էին գնահատել կառույցը՝ հրատարակելով դրա մեծադիր գունավոր լուսանկարները: Մունրեալի լավագույն ճարտարապետական կառույցների ցանկում են նաեւ «Պլաս Դեզալը», «Պլաս Վիլ Մարին», «Պլաս Բոնավանսյուրը», «Կոմիլեմ Դեմարգերը», «Հաթիսա 67-ը», «Սեզոն Ալկանը», Արվեստի բանագրանի շինը, Սկզի համասարանի «Ռեդֆաթ» գրադարանը, ստրեկայ մեարն եւ «Ուլեւը» փակ շուկան:

Ն. Օ.

ՍԵՂԱՆԻ ԹԵՆԻՍ

Հայաստանի մուսֆը եվրալիգա

Այն սկսվում է հունգարիայի հետ մրցումը՝ հոկտեմբերի 21-ին, Երևանում

Առաջին անգամ եվրալիգայի առաջին խմբի մրցաշարին կմասնակցեն սեղանի թենիսի մեր վարժեցները: Բեմեմունտ սեղի ունեցած Եվր-2000-ի գերազանց ելույթներով նվաճած այս ժառանգորդը իրավունք է ձեռք բերում մասնակցելու մրցումներին:

Համարյա մեկուկես արի Հայաստանը խաղալու է եվրալիգայում սկսելով իր եմբախմբային հանդիպումները Հունգարիայի (հոկտեմբերի 21-ին Երևանում), Նոյեմբերի 7-ին Նորվեգիայում հյուրընկալվելով ու դեկտեմբերի 5-ին դարձյալ հյուրընկալվելով Իտալիայում: Այսինքն լուծվելու են ինչո՞ւն է եվրոպայի սեղանի թենիսի ֆեդերացիայի նախագահ Կարոսյանի հետ համագործակցության այնպիսի կարևորագույն խնդիրները, որոնց զուգակցումը արժանապատիվ է հեռավորակամար կիսասնուն միջինակարգ մարզախմբերի: Եվրալիգայի առաջին խմբի «C» ենթախմբում ամենաուժեղները Հունգարիան ու Նորվեգիան են: Առաջինը Վել Է Բարնայի, Բերցիկի, Բելլաի, Շաբադոսի, Կլամոտարի, Մագոչի նման ախարհի չեմպիոններ ու չեմպիոնուհիներ, եւ այսօր էլ զոմարդկանց հավաքականը թեև հանդես չի գալիս բարձրագույն խմբում, սակայն կանանց հավաքականը լավագույնն է եվրոպայում: Եվրալիգայի առաջին խմբի «A» ենթախմբի մասնակիցներն են Անգլիան, Իսպանիան, Իտալիան, Ֆինլանդիան, «B» ենթախմբինը՝ Բելգիան, Ալվանիան, Ալվանիան, Պորտուգալիան: Հայաստանի հավաքականում ղեկավար է հանդես գալու ինչո՞ւն է վեբերաններ, այնուհետ էլ ժառանգի, հեռավորային թենիսիստներ: Ահա մեր թիմի կազմը՝ Սամվել Վարդանյան, Արամ Զավադյան, Սմբատ Սարգսյան, Դավիթ Սարգսյան, Սուրադ Ասատրյան:

Հիշեցնենք, որ եվրալիգայի վերջին մրցումը Երևանի «Դինամո»

մարզադահլիճում սեղի է ունեցել 1977 թ.-ին, Խորհրդային Միության ու Հարավսլավիայի թիմերի միջև: Ախարհառաջակ հայազգի սեղանի թենիսիստներ Սարգիս Սարգսյանը (Բաթում), Լարիսե Անտոնյանն ու Անիտա Չախարյան (Երևան) մասնակցում էին այդ կարևոր հանդիպմանը Ամառույի Աստղաշարի ու Վալենտինա Պոդոլայի հետ (մրցախաղը ավարտվեց 4-1 հաշվով):

Հայաստանի ազգային հավաքականը օգնության կարիք ունի, եւ հուսանք, որ օգնության դեմքում թիմը հաջող կխաղա եվրալիգայում նկատի առնելով մեր մարզիկների կարողությունները:

ՎԱՏԱ ՄՈՍԿՈՎԱ

ՃՈՐՄՈՒՆԱ-1

Միկա Հակիմները ամրապնդում է դիրքերը

Բելգիայի հանրապետությունում «Միկա ֆրանկոս» ակումբի ակումբում անցկացվեց «Ճորժուկ-1» դասի ակումբներին մրցումների ախարհի առաջնության 13-րդ փուլը:

«Բելգիայի մեծ մրցանակ» հաղթողի կոչման համար հիմնական ժայթաղը կրկին ընթացավ ախարհի երկու կրկնակի չեմպիոնների ֆինն Միկա Հակիմների («Մախարեն-Մերսեդես») եւ գերմանացի Միխայել Հունմայերի («Ֆերարի») միջև: Մրցաշարի սկզբում Հունմայերն առաջ անցավ ու երկար ժամանակ չէր զիջում դիրքերը, բայց երբ եզրագծին 10 քաշն էր մնում, Հակիմները ճարտարանք քաշանցեց մրցակցին ու ի վերջո արժանի հաղթանակ տարավ: Միխայել Հունմայերը երկրորդն էր, իսկ երրորդ տեղը զբաղեցրեց նա եղբայրը Ռալֆ Հունմայերը («Ուլյանս»): Հաջող էր նաև «Մախարեն-Մերսեդեսի» երկրորդ ներկայացուցիչը՝ Ենջելինա Դեմիդովնա Կուլշարդի մրցելույթը: Նա զբաղեց 4-րդ տեղը:

13-րդ փուլից հետո Հակիմները ավելի ամրապնդեց իր դիրքերը: Նա առաջին տեղում է ընթանում 74 միավորով: Հաջորդ տեղում են Մ. Հունմայերը (68 միավոր) եւ Կուլշարդը (61 միավոր):

Կոնստանտնուպոլիսի խաղադաշտում «Մախարեն-Մերսեդեսը» ունի 125, «Ֆերարին»՝ 117 միավոր: Մյուս թիմերը զգալիորեն ետ են մնում:

Առաջնության ավարտին մնացել է 4 փուլ:

ՎՈՒՆԵՏՈՒ

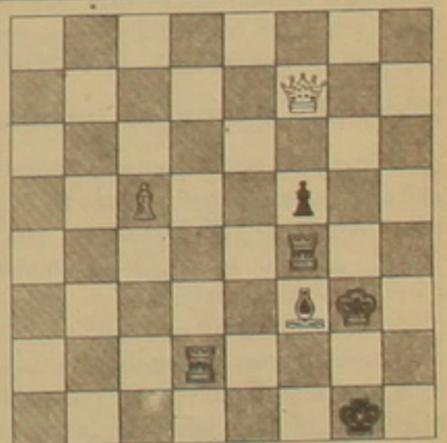
Կուրբայի հավաքականի հաղթանակը

Ֆիլիպիններում ավարտվեց ախարհի կանանց 8 ուժեղագույն թիմերի մրցաշարը «Մեծ մրցանակ» համար:

Գլխավոր մրցանակը նվաճեց Կուրբայի հավաքականը, որը եզրափակվեց 3-1 հաշվով դարձնելով մասնակցող խաղադաշտային հաղթող Ռուսաստանի հավաքականին:

Երրորդ տեղի համար ժայթաղում Բրազիլիայի վոլեյբոլիստուհիները, նույնպես 3-1 հաշվով, առավելության հասան Հինաստանի մարզիկների նկատմամբ:

Փորձե՛ք լուծել

Մաս 2 ֆայլից

Նախորդ համարում տղազրված 2 ֆայլանի խնդրի ժառանգան է 1.և4:

Մրցակիցները որոշվեցին

Ստանկոյում անցկացվեց եվրոպական երկրների ակումբային թիմերի երկու մրցաշարերի չեմպիոնների լիգայի եւ ՌԵՖԱ-ի գավաթի խաղադաշտային վիճակահանությունը:

Չեմպիոնների լիգայում խմբերը կազմավորվեցին հետևյալ կերպ:

- Առաջին խումբ**
- «Ռեալ» (Իտալիա)
 - «Սպարտակ» (Ռուսաստան)
 - «Բայեր» (Գերմանիա)
 - «Ստրասնո» (Պորտուգալիա)

- Երկրորդ խումբ**
- «Լացիո» (Իտալիա)
 - «Արսենալ» (Անգլիա)
 - «Սպարտակ» (Չեխիա)
 - «Շախտյոր» (Ուկրաինա)

- Երրորդ խումբ**
- «Վալենսիա» (Իտալիա)
 - «Ֆերենսվե» (Հոլանդիա)
 - «Օլիմպիկոս» (Հունաստան)
 - «Լիոն» (Ֆրանսիա)

Չորրորդ խումբ

- «Մոնակո» (Ֆրանսիա)
- «Գլազգո ռեյնջերս» (Շոտլանդիա)
- «Գալաթասարայ» (Թուրքիա)
- «Շտուրմ» (Ավստրիա)

Հինգերորդ խումբ

- «Յուվենտուս» (Իտալիա)
- «Համբուրգ» (Գերմանիա)
- «Դեպոլտինո» (Իտալիա)
- «Պանատինայկոս» (Հունաստան)

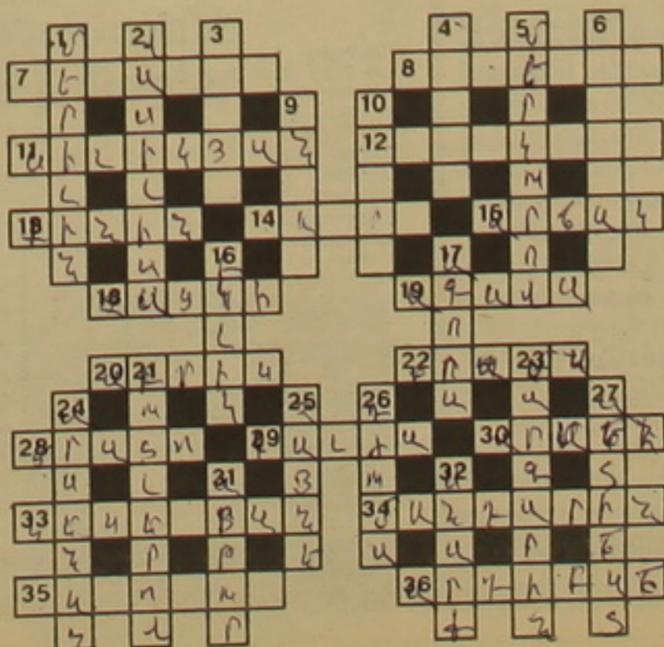

ՄԱՅՐՈՒՄԻ

Նախորդ համարում տղազրված խաչքառի ժառանգանները

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ: 2. Ադանա 8. Կայո 9. Նախանգան 10. Ադանա 11. Կանն 12. Առաջնորդ 13. Ցասուն 18. Նաթել 21. Իմպերիալ 23. Ռոսս 24. Նոթ 26. Եղանակ 28. Սասիրա 29. Նազան 33. Փանոս 36. Ալմանախ 38. Նիգեր 39. Տեղում 40. Խրճիթ 41. Կասն 42. Օֆսիդ

ՈՒՂՂԱԿԱՆ: 1. Բացախ 2. Ամանց 3. Ադանա 4. Անդան 5. Ախթամար 6. Իննաեռ 7. Սանրի 14. Ասրյան 15. Ուրան 16. Վիզն 17. Արսակ 19. Լորիկ 20. Օսկար 22. Լոդաի 25. Գազոն 27. Կարաս 30. Նավուրի 31. Ուրս 32. Բաժին 34. Սիգար 35. Դեբո 37. Խելի

Ուղղահայաց

1. «Չազում միայն աղջիկներ են» աներկյան կինոնկարում գլխավոր հերոսուհու դերակատարը: 2. Ռուսական հեփաթում գեղեցկուհի: 3. Կանացի անուն: 4. Բակուցի հերոսներից: 5. Քանդակագործ, որի սունթանգրանը գյուղում է: 6. Ֆրանսիայի աստղագետ, հայտնաբերել է 11 գնդածեղ աստղակույտեր, որոնք կոչվում են նրա անունով: 9. Գեղարվեստ: 10. Անգլո-նորմանյա, չեզոք, անարբեր: 16. Ուկրաինացի, ...: 17. Ժողովրդական ժողովի անվանումը հին Հունաստանում: 21. Ռուս փմիկոս, գրադվել է ժողովրդագրության ուսումնասիրությանը: 23. Սննդամթերք: 24. Զինանոց, ...: 25. Գերմանացի բանաստեղծ: 26. «Քանելիակարող սիկիներ» վեպի հերոսուհու անուն: 27. Բնակավայր Մեծ Հայքի Տարն գավառում, այստեղ էին գտնվում Վահագնի, Աստղիկի, Անահիթի մեծերը: 31. Հերոս Վոյնիչի «Բոռ» վեպում: 32. Լուսավորական հայկական գործակալություն:

Հորիզոնական

7. Սեւագույն ներկ: 8. Ուրիշ ցուցումներով բարձրորդ ու գործող անարժեք մարդ: 11. Ասորացի ճակատամարտի մասնակից հայ գեներալ: 12. Նավահանգստային ֆաղաք Սիցիլիա կղզու հարավ-արևելքում: 13. Սալարիա հիվանդության փրկիչը: 14. Հերոս «Սարդան եղբայրներ» կինոնկարում: 15. Հայոց թագավոր: 18. Հերոս Գրիբոյեդովի «Խելից ժառանգան»-ում: 19. Շմանազիկագրիչների ընթացիկ արտադրության թույլ: 20. Ճարտարապետական սար: 22. Գերմանացի կոմպոզիտոր, դասակարգող, վալսերի արտադրող: 28. Հայոց թագուհի, որի ժառանգությունը հայկական դրամ է հասվել: 29. «Մեր մանկության անգույն» կինոնկարում Սիմոնովի դերակատարուհու անուն: 30. Հայ գրող: 33. Հայ կինոռեժիսոր: 34. Արտադրության ժառանգություն: 35. Հերոս Գ. Դովաթյանի «Արեգեց երկար» կինոնկարում: 36. Ոսկով հարուստ վայր Սիբիրում, որի մասին նույնիսկ կինոնկարում են խոսում:

Կազմեց է ՎԵՏՄԱՅԻՆ

«Բոսոն հերալդ»-ում ժալալուն նյութ Հայաստանի մասին

Ամռան ընթացքում Հայաստանում էին «Բոսոն հերալդ» քերթի լրագրող ժյուլ Կրիստենդենը և լուսանկարիչ Կարո Լաչինյանը, որոնց լուսանկարները, լուսանկարները, ծեփավորված գունավոր լուսանկարներով, լույս է ընծայում քերթի օգոստոսի 6-ի համարում: Հոդվածից բացի այս ամսիկից լավ տպագրված կլազմի Հայաստանի Հանրապետության մասին:

Աղխա սնեստություն, օրեցօր աճող արագադարձի իրականության բացասական կողմերն են, սակայն առանց հույսի աղբյուրի հնարավոր չէ: Հայաստանի աղաղակները լիախույս են, որ նոր կառավարությունն ի վերջո ուղիներ կգտնի փակուղուց, դասմունք է հողվածը:

«Հայաստանի մեծագույն ռեսուրսը կրթված աշխատուժն է, սեղեկացնում է թերթը: Նախկինում այս հանրապետությունը ՍՄՄՍ սեյսնիկական, փոփոխական, սեփական, խմբիչի և սննդի արտադրության կենտրոններից մեկն էր: Այսօր էլ արտադրողները լավատեսները հուսով են, որ աղաղակում Հայաստանը դառնալու է արտադրողական և առևտրային կենտրոն: Ամօխսելի է սփյուռքի դերը, որը ներդրումներ է անում այն ոլորտներում, որի մասին չկա բժշկական և սեյսնոլոգիական: Ազգային հայ Լաչինյանի լուսանկարներում ընթերցողը տեսնում է հայկական կյանքի արթն կողմերը: հողագործը դասում, անկախացումից հետո իրենց Լեհիսի բռնագնաց արձանը, այլերկային, որը դիտում է Արարատ լեռը, հավասարում, որ դա իրեն հաջողություն է բերելու»:

Հոդվածը հավաքագրու հնարավորություն է ամերիկացի աղաղակում համար տեսնելու Հայաստանն այնպիսին, ինչպիսին կա, ինչը այդքան էլ հաճախ չես հանդիպի ամերիկյան մամուլում:

Արգելվել է Բարբարա Ուոլթերսի հեռուստահարցազրույցը Ջեյ Գետրոյանի հետ

Վճռաբեկ դատարանը չեղյալ է հայտարարել ABC հեռուստացանցի լրագրող Բարբարա Ուոլթերսի նախադրյալ նշանակված հարցազրույցը Ջեյ Գետրոյանի հետ: Հիշեցնենք, որ վերջինս դատարանով է 10-25 տարվա ազատազրկման այսուրեք կոչված առաջին կարգի ծանրության ստանդարտի համար: 1998-ին Գետրոյանն օգնել է իր անբուժելի հիվանդներից մեկին ինֆուսայան լինել: Ինֆուսայանության ընթացքը ծայրագրվել է ցուցադրվել է CBS-ի «30 րոպե» ծրագրով:

Օգոստոսի սկզբին Ուոլթերսին բուլլաբուլ էր հարցազրույցի համար այցելել բան, սակայն հետագայում բուլլաբուլները ետ է վերցրվել: ABC-ի իրավաբան Քեմերոն Էվանսը հայտարարել է, որ իրեն մասնավորապես են բողոքել նման վերաբերմունքի դեմ: Ուոլթերսը հարցազրույց էր դատարանում «20/20» ամսագրի համար:

Անցած երկու տարիներին արդեն իսկ խիստ սահմանափակվել էր մամուլի և բանասերկայանքի շփումը, իսկ այժմ ընդհանրապես արգելվում են հեռուստահարցազրույցները: ABC-ն, մեքերելով նաև այլ լրատվական գործակալությունների վկայությունները, դա անվանում է Առաջին բարեփոխման (մամուլի մասին օրենք) խախտում:

Դատական խոստովալ Սաթ Դեյսը հայտնում է, որ հարցազրույց անցկացնելու ABC-ի խնդրանքը, որը նշանակում է, որ Ուոլթերսը եւ 10 այլ անձինք 9 ժամ լուսավորության անցկացնեն բանտում, ցուցադրում է լրագրողների խայտախի ազդեցությունը բանտերի վրա:

Դեյսը ասել է նաև, որ վճռաբեկ դատարանի որոշումն արագացրել է հասարակության տեսակետը, որ անվանագրության խնդիրների մասին հողում են բանտերը:

«Եթե վճռաբեկը չմիջամտեր, մեք ինքներս էինք հարցազրույցը չեղյալ հայտարարելու կամ հետաձգելու», հայտարարել է Դեյսը:

«ՆԱՅԱՍԱՆ» ՆԱԽԱՆԱԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համաձայնարարված քանակի IDF դրամաբեկում իրականացվող «Մեակուրա»-ին ժառանգության համար նախաձեռնության» ծրագրի արժանակներում տեխնիկական խորհրդատուի ծախսերի համար ներկայացվող դաշնային:

- Բարձրագույն կրթություն մեակուրայի բնագավառում
- Նվազագույնը 5 տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ մեակուրայի ժառանգության ոլորտում
- Ճարտարապետության և ծարսարապետության դասնորսյան իմացություն
- Մեակուրային տեղանքների, դրանց կառավարման լիակատար իմացություն
- Ուսուցիչ և անդերեն լեզուների իմացությունը նախընտրելի է
- Հավելվածությունների և առաջարկությունների նախադատարանում ունակություններ
- Մարդկանց հետ շփման և հաղորդակցման գերազանց ունակություններ:

Փաստաթղթերի (CV) ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2000 թ. սեպտեմբերի 11-ին, ժամը 18:00:
Երեւան, Կառավարական 3-րդ մասնաճեղ
Հեռ. 52 15 05, 52 64 74

USAID
AED
Academy for Educational Development

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID) և Կրթությանը զարգացման ակադեմիան (AED) սեղեկացնում են

սնեստական թեմաներով գրող լրագրողներին, որ «Անցյալի արժանատիությունների հիմնախնդիրները» զեկուցումների բարի հերթական հանդիպումը սեղի կունենան սեպտեմբերի 1-ին, ժամը 11:30-ին, Թեմայան կենտրոնում (Խանջյան 50):

Հանդիպմանը կմասնակցեն Աշխատանքի և քաղաքացիական հանրապետական ծառայության ղեկավար Գագիկ Բլեյանը և TACIS-ի «Աջակցություն ՀՀ քաղաքացիական կառավարությանը» ծրագրի ղեկավար Հանս Վեգելարը:

Թեման՝ «Գործազրկությունը Հայաստանում. ներկա իրավիճակը և հիմնախնդիրները»

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ՖՈՆԴ
FUND FOR ARMENIAN RELIEF

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՊԱԳԱ ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՒՐՍԵՑԻՆԵՐԻ

Ամերիկայի Հայ օգնության ֆոնդը (ՀՕՖ) «Մաթեոսյան կրթավճար» ծրագրի արժանակներում ղեկավարում է լուսանկարիչ Երվանդ Ժող. սն. ինս.) այս տարվա դիմորդների համար, ովքեր անցել են 1-ին կուրս, հայտարարում է մրցույթ, որի արդյունքում 10 հաղորդողների ուսման վարձը, լրիվ տեղություններ, լիովին կվճարվի ՀՕՖ-ի կողմից:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն դիմորդները, որոնք

- ա) ունեցել են բարձր առաջադիմություն դրոշմում (միջնակարգ կրթության վկայականի միջին գնահատականը 4,5 բարձր է), ավարտական ֆունդումները հանձնել են գերազանց, իսկ ընդունելության ֆունդումները՝ բարձր գնահատականներով, սակայն մրցույթով դուրս են մնացել անվճար ուսուցման ցուցակներից և օգոստոսի 30-ի սվալներով անցել են վճարովի ուսուցման բաժնին,
- բ) ղեկավարում են լուսանկարչություն, կառավարում, իրավագիտություն, միջազգային հարաբերություններ, լրագրություն մասնագիտությունների գծով,
- գ) սոցիալապետ կարիավոր ընտանիքներից են,
- դ) համաձայն են ուսման ավարտից հետո նվազագույնը 5 (կամ իրենց ուսման տարիների չափով) տարի աղբյուր և աշխատել Հայաստանի Հանրապետությունում կամ Արցախում:

Վերջին կետի վերաբերյալ ՀՕՖ-ի և ուսանողի միջև կնքվում է լուսանկարչության, որի խախտման դեպքում սվալ ուսանողը կամ նրա ընտանիքը ղեկավարվում է փոխհատուցում ուսման հետ առնչվող ՀՕՖ-ի կատարած ծախսերը հավելավճարով:

Ուսանողները.

Ուսման ընթացքում ուսանողի առաջադիմության անկման կամ նրա ընտանիքի սոցիալական վիճակի բարելավման դեպքում ՀՕՖ-ը կդադարեցնի ուսման վարձի վճարումը: Մրցույթին մասնակցել ցանկացող դիմորդները, որոնց սվալները համապատասխանում են վերոհիշյալ լուսանկարչության, կարող են ներկայացնել ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ և լրացնել համապատասխան դիմումի ծեփը: Դիմումին կից ղեկավարվում է ներկայացնել անձնագիր (դատարանի, միջնակարգ կրթության վկայական (դատարան), ընդունելության ֆունդումների ֆունդումներով, համապատասխան սեղեկանք վճարովի ուսուցմանը ուսանող դառնալու վերաբերյալ, ընտանիքի սոցիալական անձնագիր (դատարան): Անհրաժեշտության դեպքում կարող են դադարեցվել նաև սեղեկանքներ բնակության վայրից, համայնքի սոցիալական ծառայությունից և այլն:

Դիմումներն ընդունվում են 2000 թ. օգոստոսի 31-ից սեպտեմբերի 3-ը ներառյալ: Սույն մրցույթի արդյունքները կամփոփվեն ս. ք. սեպտեմբերի 15-ին: Խնդրվում է չզանգել և անձամբ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը:

Հասցեն՝ Երեւան, Խորենացի 22

ՀԵՌՈՒՄՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

30 օգոստոս

9.00 13.00, 17.00, 21.00, 23.40 Հայրուհի	17.40 Համով դասնորսություններ
9.20 Հեռուստատեսիվ «Չեկինյա Գոնգազա»	17.55 Սերիալ «Բարեկրթյան առատակ»
10.10 Մուլտֆիլմ «Մեծ ակնակ»	19.35 Դիմակներ-ոտո
10.20 «Կոուկ 2000»	20.10 Գ/Ֆ «Կամենը ընդդեմ Կամենի»
11.00 «Ամուսնայ»	22.00 Ժամանակ
12.40 Բարի աղտոծակ	22.45 Սերիալ «Բացարձակ անվանագրություն»
13.20 Ուղիղընդ»	23.40 Եր. Ռաձիսնիկ «Մսալիցի հանելուկներ»
17.20 Մուլտֆիլմ «Կոլյան, Օլյան և Արիմեդ»	00.45 Բաղադրություն
17.35 Աշխատանքի իրավունք	01.15 Սերիալ «Մուք երկնակամար»
18.00 Հեռուստատեսիվ «Չեկինյա Գոնգազա»	
19.00 Գ/Ֆ «Երբ գային է սեպտեմբեր»	
20.35 Տուն տունիկ	
21.40 Գ/Ֆ «Կամենի անկուն»	
00.00 Ուղիղընդ»	

ՊՐՈՍԵԹԵԿՍ

9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»	7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
10.30 «Ամեն ինչ հանում է փոքր»	7.15-10.20 Բարի լույս, Ուստասան
18.00 Մուլտֆիլմ	7.20, 9.30 Ընտանեկան նորություններ
18.10 Մանկական ժամ. սերիալ «Լիճնյա կրիաներ», սերիալ «Շնորհ աշխարհ»	8.15 Մանրամասներ
19.00 «Ամեն ինչ հանում է փոքր»	8.30, 10.15 Սեուլ սոցիալիկ վրա
20.00 Լուրեր	8.35 PTP-ի փոստը
20.35 Ու Մակիսակայան «Հարցեր»	10.35 Մուլտֆիլմ «Նոյան սաղար»
21.20 Օրը	11.00 Սերիալ «Մանուել»
22.25 «1-02»	12.30 Սերիալ «Մանա Բարբարա»
22.30 Գ/Ֆ «Անանային լեզուներ» (24.00 Լուրեր)	13.30 Թոֆ-ոտո «Ինչ է ուզում կինը»
	14.00 Հին բնակարան
	15.30 Սերիալ «Մեծ մարգարիտ»
	16.25 Սերիալ «Հարուստներ ու նահապետներ»
	17.20 Սերիալ «Հասարակ ծածարություններ»
	18.30 Ռոդ Ինգ Եթե Եթե
	19.00 Սերիալ «Կոմսուկի դե Սոստո»
	20.00 Սերիալ «Սիրո դասնորսություն»
	21.30 Մանրամասներ
	21.55 Բեկին Բլայն «Դեյլ» ֆիլմում (ԱՄՆ)
	00.30 «Լուրեր» հեռու
	00.40 «Դարից աղբյուր երկար ... Չիցիկ Այր մասով»
	01.25 Եթե Եթե Եթե «Հանցավոր խիղճ» ֆիլմում (ԱՄՆ)
	03.10 Հեռուստատեսիվ թաժանմունք

Ուսանողները

Երեւանի կենտրոն և Լուր-Մարա համայնքների առաջին աշխատանքային կենտրոնի կառավարչության (ծնված 1974 թ. Բ. Գյումրի, բնակվել է Երեւանի իյուրաճ 2, 611 սենյակում) անհայտ բացակայող ծանայելու վերաբերյալ գործ հարուցելու մասին: